

**UCHWAŁA NR XLIX/369/2023
RADY MIEJSKIEJ W RUDNIKU NAD SANEM**

z dnia 22 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.), **Rada Miejska w Rudniku nad Sanem uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Edward Wołoszyn

Załącznik do uchwały Nr XLIX/369/2023

Rady Miejskiej w Rudniku nad Sanem

z dnia 22 grudnia 2023 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2024 - 2026

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Podstawy prawne	2
3. Adresaci programu	3
4. Diagnoza sytuacji demograficznej	3
4.1. Diagnoza społeczna	4
4.2. Wsparcie rodziny w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem.....	6
4.3. Formy pracy z rodziną	9
4.4. Asystentura rodzinna	12
4.5. Rodziny wspierające.....	13
5. Analiza SWOT	14
6. Cele programu	15
6.1. Cel główny.....	15
6.2. Cele szczegółowe	15
7. Harmonogram działań	17
8. Zasoby	20
9. Przewidziane efekty	21
10. Źródła finansowania	22
11. Monitoring i ewaluacja działań	22
12. Podsumowanie	23

1. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Rudniku nad Sanem na lata 2024 - 2026, powstał w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, która weszła w życie dnia 1 stycznia 2012 roku. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego przez Gminę Rudnik nad Sanem w latach 2021 – 2023.

Program koresponduje z zapisem w preambule w wyżej wymienionej ustawie, która brzmi:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności, w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób i instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.”

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka, a także prawo do utrzymania kontaktu z rodzicami. Realizowane zadania mają koncentrować się nie tylko na dziecku, ale i całej rodzinie, zwłaszcza w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną.

Celem programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności, które zakłócają lub uniemożliwiają prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny. Interdyscyplinarną

pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny opierać się na zasadzie wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań.

2. Podstawy prawne

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w gminie Rudnik nad Sanem będzie realizowany na podstawie:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- d) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- e) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- f) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923),
- g) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
- h) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 z późn. zm.).

3. Adresaci programu

Program Wspierania Rodziny skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci, mieszkających na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, szczególnie tych dysfunkcyjnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rodziny te często są wieloproblemowe, dotknięte m.in. bezrobociem, ubóstwem, przemocą, uzależnieniem, niepełnosprawnością. Gminny program zaadresowany jest także do rodziców, którym sąd ograniczył władzę rodzicielską, pozbawił poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej jednak wykazują oni chęć współpracy w celu poprawy swojej sytuacji na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny opracowany został na okres trzech lat. Zawiera on propozycje pomocowe, które powinny wspierać rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej ról i funkcji.

4. Diagnoza sytuacji demograficznej

Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem jest gminą o charakterze miejsko – wiejskim położoną w województwie podkarpackim, w powiecie niżańskim. Pod względem administracyjnym gmina złożona jest z miasta Rudnik nad Sanem (obejmuje 6 osiedli) i czterech sołectw:

- Chałupki,
- Kopki,
- Przędzel,
- Przędzel Kolonia.

Rudnik nad Sanem graniczy z następującymi gminami: Nisko, Ulanów, Krzeszów, Jeżowe. Powierzchnia gminy wynosi 79 km², z czego 36 km² stanowi miasto, a pozostałe 43 km² to tereny wiejskie. Według raportu o stanie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w roku 2022 gminę łącznie zamieszkiwało 9 899 osób, z czego zameldowanych było 9 819 osób.

4.1. Diagnoza społeczna

Na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem znajdują się instytucje oświatowe: pięć szkół podstawowych, 3 na terenie miasta Rudnik nad Sanem, w tym jedna z oddziałem przedszkolnym, jedna w sołectwie Kopki oraz jedna w sołectwie Przędzel, przy których funkcjonują oddziały przedszkolne. Ponadto na terenie gminy znajdują się: jedna szkoła ponadpodstawowa, żłobek miejski, przedszkole miejskie, Niepubliczne Przedszkole „Ochronka” prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, realizujący zajęcia na poziomie szkoły podstawowej oraz przysposabiającej do pracy.

Szkoły na terenie miasta posiadają sale gimnastyczne, boiska o wysokim standardzie, dostosowane do miejscowych możliwości. W szkołach podstawowych działają świetlice szkolne, gdzie uczniowie do godzin popołudniowych pod opieką pracowników szkoły mogą poczekać na rodziców, opiekunów. W tym czasie dzieci miały możliwość odrobienia zadania domowego, a także poprzez udział w zabawie zintegrować się z pozostałymi uczniami. W świetlicach prowadzono różnorodne zajęcia.

W Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem znajduje się placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego Dom Dziecka „Nasz Dom Dzieciątka Jezus”. Łączna liczba wychowanków placówki wynosi 14.

Na terenie miasta funkcjonuje Biblioteka Miejska oraz jej filie mieszczące się przy szkołach podstawowych w sołectwach Kopki, Przędzel. Biblioteka w swej działalności oferuje mieszkańcom miasta dostęp do zbiorów bibliotecznych, usługi ksero, a także możliwość udziału w lekcjach bibliotecznych, spotkaniach autorskich. Do dyspozycji mieszkańców gminy i miasta pozostaje bezpłatny dostęp do Internetu.

W bieżącym roku w Rudniku nad Sanem rozpoczął swoją działalność Ośrodek Kuratorski nr 2 przy Sądzie Rejonowym w Nisku. Uczestnikami są osoby w wieku od 13 do 18 lat skierowane przez sąd, jako środek wychowawczy m.in. z uwagi na brak realizacji obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, pochodzenie dziecka z rodziny niewydolnej wychowawczo. Nietletni mają zorganizowany czas pozaszkolny poprzez działalność profilaktyczną, opiekuńczo - wychowawczą, resocjalizacyjno – terapeutyczną. Z danych uzyskanych od Kierownika Ośrodka Kuratorskiego wynika, że w okresie od 4.09.2023 roku do 31.10.2023 roku do ośrodka skierowano 5 nieletnich.

Życie kulturalne gminy skupia się wokół Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Centrum Wikliniarstwa, które bogatą ofertę kierują w stronę mieszkańców Rudnika nad Sanem, a zwłaszcza dzieci i młodzieży. Dla najmłodszych mieszkańców gminy w trakcie ferii zimowych i wakacji proponowano zajęcia aktywizujące, pokazy wyplatania koszy wiklinowych. Nieletni mieszkańcy gminy mają także możliwość rozwijać swoje zainteresowania dzięki uczestnictwu w zajęciach wokalnych, tanecznych, plastycznych i innych. W roku 2023 (do dnia 31.10.2023 r.) zorganizowano 63 spotkania dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło łącznie 1 264 osoby.

Inicjatorem życia sportowego na terenie gminy jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, który wspólnie z klubem sportowym UKS Orlik w 2023 roku organizował zajęcia dla dzieci i młodzieży. Przez cały rok, z wyłączeniem miesiąca lipca prowadzone były treningi piłki nożnej i szachów. W bieżącym roku 2023 z oferty MOSiR skorzystało około 120 osób, 100 osób uczęszcza na piłkę nożną, a 20 na szachy. Najmłodszy mieszkańcy gminy mają możliwość udziału w turniejach piłki nożnej, szachów, tenisa stołowego, siatkówki. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oferuje również zajęcia fitness dla kobiet, które odbywają się 5 razy w tygodniu.

Rodziny z terenu Rudnik nad Sanem miały możliwość wziąć udział w piknikach, imprezach organizowanych/współorganizowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji takich jak: Święto Pieczonego Ziemniaka, Turniej Sołectw i Osiedli, 100 - lecie MKS Orzeł Rudnik nad Sanem, Leśne Bieganie z Lasami Państwowymi.

W Rudniku nad Sanem funkcjonuje Centrum Caritas Diecezji Sandomierskiej, który swoimi działaniami obejmuje mieszkańców gminy, zarówno rodziny z dziećmi, jak i osoby starsze, samotne. W 2023 Centrum Caritas prowadziło następujące działania skierowane do mieszkańców Rudnika nad Sanem: koncert kolęd Magdy Steczkowskiej, bezpłatne rozliczanie deklaracji podatkowych PIT, piknik rodzinny z okazji Dnia Matki i Dziecka, od 2022 roku do dziś trwa projekt „Obiady terapeutyczne” skierowany do osób starszych, samotnych, mających problem z poruszaniem się, który polega na dostarczaniu seniorom ciepłego posiłku przygotowanego przez uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej. Z dostępnych informacji wynika, że obecnie korzysta z tej formy wsparcia 7 osób. W ramach swojej działalności Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzą ognisko wychowawcze „Wędrując ku dorosłości”. W bieżącym roku ognisko dysponowało 10 miejscami, w zajęciach uczestniczyło 10 dzieci w wieku od 7 - 14 lat pochodzące zarówno z rodzin prawidłowo

funkcjonujących jak i z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną. Ponadto w szkołach na terenie gminy działają Szkolne Koła Caritas oraz Wolontariat Szkolny, które ściśle współpracują z Centrum Caritas m.in. poprzez organizację akcji „Tak. Pomagam” polegającej na wielkanocnej, bożonarodzeniowej zbiórce żywności, która trafia do najuboższych mieszkańców gminy. W okresie bożonarodzeniowym zaplanowana jest również kolacja wigilijna dla osób samotnych z terenu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

Mieszkańcy gminy mają możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej realizowanej przez Powiat Niżański. W 2022 roku z pomocy prawnej w punkcie znajdującym się w Ośrodku Pomocy Społecznej skorzystało 140 osób, a w 2023 roku (do dnia 31.10.2023 r.) 146 osób.

4.2. Wsparcie rodziny w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym, a także wsparcie finansowe rodzin wychowujących dzieci na rzecz zapewnienia potrzeb związanych z ich wychowaniem.

Jak wynika z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem, w 2023 roku liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wynosiła 238 rodziny, w tym 352 osób w rodzinach. W roku 2022 świadczenia pieniężne i niepieniężne otrzymało 282 rodziny, w tym 677 osób w rodzinach. Pomoc w postaci pracy socjalnej w 2023 roku została udzielona 43 rodzinom, natomiast w 2022 roku liczba rodzin wynosiła 49.

Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera również rodziny w ramach świadczeń rodzinnych. W 2023 roku (na dzień 31.10.2023 r.) wypłacono:

- zasiłki rodzinne z dodatkami:

212 rodzinom, na kwotę 731 971,79 zł,

- świadczenia pielęgnacyjne: 131 rodzinom, na kwotę 2 857 531,00 zł,

- świadczenie rodzicielskie: 21 rodzinom, na kwotę 95 384,25 zł,

- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka: 23 rodzinom, na kwotę 23 000,00 zł.

Wypłacane są również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w 2023 roku 33 rodziny otrzymały świadczenia na kwotę 212 590,81 zł.

W 2023 r. liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny wyniosła 117, z tego:

- liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną – 18,

- liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną, składającą się wyłącznie z rodziców – 97,

- liczba wniosków o uzupełnienie rodziny – 1.

Gmina realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”, w 2023 roku (do 31.10.2023 r.) dożywiano 121 dzieci.

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Powody przyznania świadczeń pomocy społecznej	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2022	2023 (dane na dzień 31.10.2023)	2022	2023 (dane na dzień 31.10.2023)
Ubóstwo	54	58	86	96
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	7	6	7	6
Potrzeba Ochrony Macierzyństwa	27	36	143	188
Bezrobocie	124	109	323	302
Niepełnosprawność	61	70	115	133
Długotrwała lub ciężka choroba	77	82	155	164
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	14	16	46	63

Przemoc w rodzinie	2	4	3	9
Alkoholizm	16	14	28	39
Narkomania	1	0	1	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	2	3	2
Zdarzenia losowe	1	2	1	5

Jak pokazuje powyższe zestawienie, główną przyczyną przyznania świadczeń z pomocy społecznej zarówno w 2022 roku jak i bieżącym (do dnia 31.10.2023 r.) było bezrobocie. Problem ten w 2022 roku dotyczył 124 rodzin, a w 2023 roku 109 rodzin. Drugą, pod względem liczebności grupę rodzin objętych pomocą stanowiły rodziny, w których występował problem długotrwałej lub ciężkiej choroby - w tym przypadku w 2023 roku liczba wzrosła w stosunku do roku 2022. Na trzecim miejscu, wśród przedstawionych w tabeli powodów przyznania pomocy znajduje się problem niepełnosprawności, który w 2022 roku dotyczył 61 rodzin, a w roku bieżącym odnotowano wzrost liczby do 70 rodzin. Analizując powyższe dane warto zauważyć, że w bieżącym roku pogłębił się problem ubóstwa, przemocy, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Działania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej tj. pracowników socjalnych, asystenta rodziny mają charakter interdyscyplinarny i powiązane są we współpracy z instytucjami powołanymi do pracy z rodziną i na rzecz rodziny tj.:

1. Urząd Gminy i Miasta w Rudniku nad Sanem,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nisku,
3. Urząd Gminy i Miasta w Rudniku nad Sanem – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Miejski Ośrodek Kultury,
5. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
6. Posterunek Policji w Rudniku nad Sanem,

7. Zespół Interdyscyplinarny,
8. Sąd Rejonowy w Nisku - Kuratorzy Sądowi,
9. Sąd Rejonowy w Nisku – Ośrodek Kuratorski,
10. placówki służby zdrowia,
11. placówki oświatowe - pedagodzy szkolni, wychowawcy, specjaliści, terapeuci
12. ognisko wychowawcze prowadzone przez Caritas Diecezji Sandomierskiej,
13. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Środowiskowy Dom Samopomocy i inne placówki prowadzone przez Caritas Diecezji Sandomierskie.

4.3. Formy pracy z rodziną

W myśl art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej pracę z rodzinami prowadzi się na wielu płaszczyznach. Obejmuje ona formę terapii rodzin, mediacji, poradnictwa specjalistycznego, pomocy prawnej, zwłaszcza z zakresu prawa rodzinnego.

Poradnictwo specjalistyczne ukierunkowane jest na wsparcie osób, które zgłosiły się z prośbą o pomoc. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem mieszkańcy Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej realizowanej przez Powiat Nizański na podstawie porozumienia. Na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzony przez Caritas Diecezji Sandomierskiej, oferujący wieloprofilowe wsparcie osobom, rodzinom dotkniętym kryzysem życiowym. Ośrodek jest placówką wsparcia całodobowego, w której udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy.

Ośrodek realizuje Program Korekcyjno – Edukacyjny „ocalić to co zginęło” dla osób stosujących przemoc. Ośrodek Interwencji Kryzysowej oferuje również psychoedukację, jak i warsztaty udoskonalające umiejętności rodzicielskie pod nazwą „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. W bieżącym roku tylko 1 mieszkaniec gminy uczestniczył w warsztatach, natomiast z pomocy psychologicznej skorzystało 28 osób, w tym 9 dzieci.

Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży „Pozytywka” w Nisku oferuje bezpłatną pomoc psychologiczną i wsparcie psychospołeczne dla dzieci i młodzieży, a także możliwość prowadzenia terapii rodzinnej. Opieką objęte są dzieci i młodzież z Powiatów Nizańskiego oraz Stalowowolskiego. Jednym z przejawów dysfunkcyjności rodziny jest występowanie przemocy domowej. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ze strony rodziców, osób z najbliższego otoczenia negatywnie wpływa na kształtowanie się osobowości człowieka. W dorosłym życiu dziecka krzywdzonego mogą wystąpić zaburzenia osobowości, lęki, depresja, próby samobójcze, zwiększona skłonność do sięgania po alkohol, czy środki psychoaktywne. Ponadto osoby doznające przemocy w okresie dzieciństwa mogą wykazywać skłonność do powielania negatywnych wzorców, stosowania agresywnych zachowań wobec swoich dzieci.

Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zgodnie z jej zapisami w gminie funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy domowej oparty na interdyscyplinarnej współpracy instytucji i podmiotów, prowadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracy grup diagnostyczno - pomocowych realizujących procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 2 Liczba rodzin i osób objętych działaniami grup roboczych w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba dzieci	Liczba osób starszych	Liczba osób niepełnosprawnych
2022	53	132	26	58	48	18	11
2023 (do 31.10.2023)	29	95	32	28	35	14	9

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej wynika, że liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy do dnia 31.10.2023 r. zmniejszyła się w stosunku do ubiegłego roku o 24. Osoby stosujące przemoc wykorzystując przewagę sił zazwyczaj wybierają na ofiary kobiety, dzieci, ale i osoby starsze, niepełnosprawne będące zależne od osoby stosującej przemoc. W ramach procedury „Niebieskie Karty” w roku 2023 Zespół Interdyscyplinarny powołał do pracy z rodziną 33 grupy diagnostyczno – pomocowe (do 31.10.2023 r.)

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem zgodnie z art. 176 obejmują monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności z wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. Zgodnie z powyższym artykułem wśród rodzin wieloproblemowych pracownik socjalny prowadzi monitoring sytuacji dziecka zagrożonego kryzysem, a w razie potrzeby podejmuje działania mające na celu objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.

Rodziny przeżywające trudności w obszarach opiekuńczo – wychowawczych, niezaradne życiowo to przede wszystkim klienci pomocy społecznej. Są to rodziny często wieloproblemowe zmagające się z uzależnieniami, bezrobociem, ubóstwem, mające trudności z wypełnianiu ról społecznych. Brak odpowiedniego wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością zabezpieczenia dzieci poza rodziną biologiczną. Kiedy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub ta władza została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu kuratora lub umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem współpracuje z biologicznymi rodzinami, dzieci, które zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej. Praca Ośrodka polega na dokonaniu diagnozy sytuacji rodziny, na jej podstawie sporządzenie przez asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej planu pracy, który ma na celu poprawę sytuacji rodziny i umożliwienie powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.

Z danych uzyskanych od Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nisku ustalono, że do dnia 27.10.2023 r. w pieczy zastępczej przebywa 15 dzieci z terenu gminy Rudnik nad Sanem, w tym:

- w placówce opiekuńczo – wychowawczej 4 dzieci,
- w rodzinnej pieczy zastępczej – 8 dzieci,
- w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem – 3 dzieci.

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej obliguje gminę do współfinansowania kosztu pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

Kwota wydatkowana na to zadanie w 2023 roku (na dzień 31.10.2023 r.) wyniosła 79 637,15 zł. W 2022 r. Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem na ten cel przeznaczyła kwotę 102 226,00 zł.

Z informacji uzyskanych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Nisku wynika, że w bieżącym roku 26 rodzin z terenu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem pozostaje pod nadzorem kuratora, w których wychowuje się 52 dzieci. Wobec małoletnich uwikłanych w konflikt z prawem sąd zastosował środek wychowawczy w postaci ustanowienia nadzoru kuratora wobec 12 nieletnich. Jedno dziecko z terenu Rudnika nad Sanem przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii.

4.4. Asystentura rodzinna

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w rodzinie wywiad w środowiskowy, analizuje sytuację rodziny. Jeżeli z analizy wynika, że występuje konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny zwraca się do kierownika Ośrodka z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny. Asystent rodziny realizuje działania na rzecz wspierania rodziny w trybie zadaniowego czasu pracy, w miejscu zamieszkania rodziny lub innym wskazanym przez rodzinę. Współpraca odbywa się za zgodą rodziny i na podstawie zaakceptowanego planu pracy przez rodzinę.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem zatrudniony jest jeden asystent rodziny, który w bieżącym roku prowadził pracę z 12 rodzinami, w skład których wchodzi 30 dzieci. Zakończono asystenturę rodzinną z 3 rodzinami. Praca z dwoma rodzinami została zakończona z powodu realizacji planu pracy. Natomiast jedna rodzina odmówiła współpracy

z asystentem W 2023 roku asystent rodziny objął wsparciem 4 nowe rodziny. Głównym problemem rodzin była bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Ponadto rodziny borykały się z takimi problemami jak: nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienie od alkoholu, rodzina niepełna, konflikt w rodzinie.

4.5. Rodziny wspierające

Rodziną wspierającą może zostać rodzina zaprzyjaźniona, z otoczenia dziecka, której zadaniem jest pomoc rodzinie potrzebującej wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rodzina wspierająca pokazuje jak prawidłowo spędzać czas z dziećmi, jak rozwiązywać problemy dnia codziennego, pomaga w opiece nad dzieckiem, wspiera w procesie wychowania. Dodatkowo doradza jak zarządzać budżetem domowym, pokazuje w jaki sposób członkowie rodziny powinni się komunikować.

Rodzina przeżywająca trudności ma możliwość obserwowania pozytywnych wzorców, prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych, dzięki temu czerpie wiedzę jak realizować obowiązki wobec dziecka.

Mimo trwającej akcji informacyjnej podejmowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem nie zgłosiła się rodzina chcąca wesprzeć rodziny dysfunkcyjne. Rodziny wspierające w naszej gminie mają charakter nieformalny, chcące wspomagać anonimowo i pochodzą z najbliższego otoczenia rodziny.

5. Analiza SWOT

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wykwalifikowana kadra pracownicza, • wypracowane dobre praktyki w zakresie współpracy z instytucjami na rzecz wsparcia rodzin, • otwartość na pracę w środowisku lokalnym, • stałe diagnozowanie sytuacji mieszkańców gminy, • dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez służby pomocy społecznej, pedagogów, psychologów, • opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, • funkcjonowanie świetlic szkolnych, • funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, • dostępność, odpowiednie wyposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie gminy i miasta, • realizacja Szkoły dla Rodziców, • realizacja terapii indywidualnej, małżeńskiej, • żłobek, przedszkola • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • działalność Zespołu ds. Asysty Rodzinnej, • świadczenie Usług Opiekuńczych, • dostęp do pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach, • dożywanie dzieci w szkołach, • wypłata świadczeń na rzecz dzieci, • organizacja kolonii letnich z programem profilaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom aktywności i gotowości ze strony społeczności do współpracy, • niewystarczające zaangażowanie oraz brak współpracy ze strony rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • wyuczona bezradność, • roszczeniowa postawa, • niska aktywność zawodowa wśród osób korzystających z pomocy społecznej, • brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, • brak mieszkań socjalnych, • brak rodzin wspierających, • zjawisko eurosieroctwa, • uzależnienie od alkoholu, nikotyny, środków psychoaktywnych, • rozpad więzi rodzinnych: rozwód, separacja, • brak Zawodowych Rodzin Zastępczych na terenie gminy, • migracja młodych ludzi

<i>SZANSE</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczej przez rodziców, • rozwój współpracy instytucjonalnej, • rozpowszechnianie i promowanie działań rodzin wspierających, • zmiana mentalności i świadomości społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • osłabienie tradycyjnych więzi rodzinnych, wzrastająca liczba rodzin wieloprotblemowych, • wzrost kosztów utrzymania rodziny, • wzrost zjawiska wyuczonej bezradności, • zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych, • łatwy dostęp małoletnich do używek, środków psychoaktywnych, • przemoc, • uzależnienia dotyczące również dzieci i młodzież (alkoholizm, narkomania, uzależnienie od leków, telefonu, internetu)

6. Cele programu

6.1. Cel główny

WSPARCIE RODZIN NIETYDOLNYCH WYCHOWAWCZO, POPRZEZ STWORZENIE SPÓJNEGO SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

6.2. Cele szczegółowe

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka:

- a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b. praca socjalna polegająca na rozpoznaniu problemów uniemożliwiających prawidłowe pełnienie ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci, ocenie sytuacji dziecka w środowisku rodzinnym, lokalnym, szkolnym,
- c. zapewnienie wsparcia finansowego rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie jej pokonać,
- d. objęcie pomocą dzieci, w szczególności w formie dożywiania (objęcie dożywiania uczniów szkół podstawowych), zaopatrzenie w podręczniki, organizowanie wypoczynku w okresie letnim, organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego,

- e. podejmowanie działań w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej, systematyczne podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy zwiększające szansę na podjęcie pracy,
- f. tworzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, opieki świetlicowej.

2. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych:

- a. wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, prowadzone przez pracownika socjalnego,
- b. zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- c. stały monitoring sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej,
- d. współpraca ze służbami tj. policja, sąd, PCPR, ochrona zdrowia, oświata,
- e. mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno – edukacyjno – terapeutycznych, warsztatów podnoszących poziom umiejętności rodzicielskich,
- f. motywowanie członków rodziny do podjęcia działań w celu niwelowania własnych dysfunkcji, poszukiwanie rodzin wspierających.

3. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy:

- a. realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji,
- b. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii w szczególności wśród dzieci,
- c. wsparcie rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- d. zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej,
- e. promowanie instytucji udzielających pomocy w przypadkach wystąpienia zjawiska przemocy,
- f. współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy,
- g. podnoszenie poziomu wiedzy kadry pedagogicznej w zakresie uzależnień.

4. Zapewnianie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny:

- a. finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny,
- b. zabezpieczenie w budżecie środków na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny,

- d. monitoring wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka.

7. Harmonogram działań

Lp.	Zadania i działania	Realizatorzy/ Partnerzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.				
1.	Diagnoza sytuacji rodziny, wywiad środowiskowy, praca socjalna.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
2.	Zapewnienie wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie pokonać.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Urząd Gminy i Miasta	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
3.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
4.	Mobilizowanie do podjęcia i utrzymania zatrudnienia. Dostęp do kursów zwiększających szanse na rynku pracy.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
5.	Zaspokojenie potrzeb związanych z zapewnieniem wyżywienia najuboższym mieszkańcom gminy. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
6.	Zapewnienie dzieciom zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, zapewnienie opieki świetlicowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, MOK, MOSiR, GKRPA, ognisko wychowawcze - Centrum Caritas, Ośrodek Kuratorski	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne

2. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych				
1.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, prowadzone przez pracownika socjalnego.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
2.	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
3.	Stály monitoring sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd, placówki oświatowe	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
4.	Ścisła współpraca ze służbami.	Ośrodek Pomocy Społecznej, OIK, Sąd, policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
5.	Mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno – edukacyjno – terapeutycznych, warsztatów podnoszących poziom umiejętności rodzicielskich.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
6.	Motywowanie członków rodziny do podjęcia działań w celu niwelowania własnych dysfunkcji.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Sandomierskiej- Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
3. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy				
1.	Realizacja programów profilaktyki poprzez prelekcje na temat	Placówki oświatowe, Caritas Diecezji Sandomierskiej – Ośrodek Interwencji	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne

	uzależnień. Promowanie pozytywnych zachowań, wzrost wiedzy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.	Kryzysowej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej		
2.	Udzielenie wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Sandomierskiej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
3.	Udzielenie wsparcia i pomocy osobom z uzależnieniem, kierowanie na leczenie.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Sandomierskiej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnia Leczenia Uzależnień	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
4.	Dostęp do specjalistów, mediacji.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiat Nizański	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
4. Zapewnianie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny				
1.	Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny.	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
2.	Zabezpieczenie w budżecie środków na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne
3.	Konsultacje ze specjalistami w celu	Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej,	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne

	sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.	placówki oświatowe.		
4.	Monitoring wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, sąd, policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Caritas Diecezji Sandomierskiej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki służby zdrowia, Urząd Gminy i Miasta	2024 - 2026	Środki własne/ środki zewnętrzne

8. Zasoby

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem oraz Powiatu Nizańskiego:

- a. Urząd Gminy i Miasta w Rudniku nad Sanem,
- b. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem,
- c. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudniku nad Sanem,
- d. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nisku,
- e. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- f. Posterunek Policji w Rudniku nad Sanem,
- g. Zespół Interdyscyplinarny,
- h. Sąd Rejonowy w Nisku,
- i. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Nisku – Kuratorzy Sądowi
- j. placówki służby zdrowia,
- k. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- l. placówki oświatowe – pedagodzy szkolni, psychologzy, wychowawcy,

- m. ognisko wychowawcze prowadzone przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas,
- n. Powiatowy Urząd Pracy w Nisku,
- o. Poradnia Uzależnień w Nisku,
- p. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży „Pozytywka” działająca w ramach NFZ,
- q. Caritas Diecezji Sandomierskiej,
- r. organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, działające na rzecz rodziny,
- s. organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

9. Przewidziane efekty

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rudnik nad Sanem na lata 2024 – 2026 ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

1. poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności zagrożonych marginalizacją,
2. polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
3. wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa rodziny, więzi rodzinnych,
4. zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodzin,
5. zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa specjalistycznego, zwiększenie świadomości korzyści płynących ze wsparcia specjalistów,
6. zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
7. zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
8. wykorzystanie istniejących zasobów instytucji działających na rzecz poprawy funkcjonowania dzieci i rodziny,
9. wzrost kompetencji rodzin, poprawa w wypełnianiu ról społecznych.

10. Źródła finansowania

Finansowanie Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, środków ujętych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

11. Monitoring i ewaluacja działań

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych i planowanych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Monitoring działań będzie polegał na gromadzeniu danych i informacji na temat zrealizowanych zadań w ramach niniejszego programu, czasu realizacji, źródła finansowania, jak też przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem.

Przedstawiony poniżej zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, oznacza to, że w trakcie realizowania Programu może być on modyfikowany lub poszerzony o nowe wskaźniki wraz ze zmianą przepisów, zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy.

Monitorowanie działań będzie dokonywane na podstawie analizy następujących danych:

- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej,
- powody przyznania świadczeń,
- liczba świadczeń rodzinnych oraz z Funduszu Alimentacyjnego,
- liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny,

- liczba dzieci dożywianych w szkole,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba osób bezrobotnych na terenie gminy,
- liczba osób objętych wsparciem przez Powiatowy Urząd Pracy,
- liczba monitorowanych rodzin,
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach zorganizowanych,
- liczba rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratora,
- liczba prowadzonych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób, które podjęły terapię,
- liczba posiedzeń Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

12. Podsumowanie

Każda rodzina codziennie zmagają się z problemami, które trzeba pokonać. Istnieją rodziny, które potrafią sprostać obowiązkom, umiejętnie rozwiązują swoje problemy, ale są również takie, które mają trudność w wypełnianiu swoich funkcji, nie radzą sobie w sytuacjach kryzysowych. Współczesne rodziny potrzebują pomocy wielostronnej, dlatego należy angażować możliwe siły i środki społeczne. Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. Zadaniem wszystkich instytucji działających w tym obszarze jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, które doświadczają zaniedbania ze strony rodziców. Cel ten można osiągnąć poprzez wspólne zasady postępowania służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci. Praca zespołowa stanowić będzie kompleksowe wsparcie, które przyczyni się do poprawy sytuacji bytowej małoletnich, a także wzrostem świadomości rodziców w aspekcie opieki nad dzieckiem.